

ANGELI ÉVA

Kézikönyv a **Wir lernen Deutsch 7** tanításához

Tartalom

Előszó.....	2
Kerettanterv – Fejlesztési követelmények.....	5
A tankönyv és a munkafüzet felépítése.....	17
A tananyag feldolgozása.....	19
Feladattípusok bemutatása és ötletek, javaslatok a megoldáshoz.....	22
Tanmenet.....	31

Előszó

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

„Európa népei sok, egymástól különböző nemzetből, közösségből, kultúrából és nyelvi csoportból egy egységes uniót alakítanak ki. Ez az unió a gondolatok és hagyományok egyenlő alapon történő cseréjére épül, és azon alapul, hogy a különböző történelmi múlttal, ám közös jövővel rendelkező népek kölcsönösen elfogadják egymást. Ezért még soha nem volt ennyire fontos az, hogy polgárai rendelkezzenek azokkal a képességekkel, melyek szomszédjaik megértéséhez és az azokkal való kommunikációhoz szükségesek. Tehát el kell sajátítanunk az egymással való eredményes kommunikációhoz és egymás megértéséhez szükséges készségeket. Más nyelvek ismerete arra ösztönzi az embert, hogy nyitottabb legyen mások, illetve mások kultúrája és szemlélete felé.” – mondja az Európai Tanács ajánlása.

Az Európai Parlament 2001. december 13-i határozata a nyelvtanulást és nyelvi sokszínűséget támogató intézkedésekre szólított fel. A 2003. április 10-i Brüsszeli Konferencián a képviselők elfogadták az Európai Bizottság jelenlegi helyzetről szóló elemzésének legfontosabb üzenetét és jövőre vonatkozó javaslatait. Egyetértés volt például abban, hogy kívánatos lenne az élethosszig tartó tanulás jegyében, a kisgyermekkorától kezdve minden európai polgár számára lehetővé tenni, hogy élvezhesse a soknyelvűség előnyeit. Széles körű támogatást nyert az, hogy emelni kell a nyelvtanítás színvonalát, mivel *a nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, melyekre mindenkinek szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozása során és az önmegvalósításhoz.* Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A tagállamok egyetértenek abban, hogy *a hangsúly a hatékony kommunikáció képességére, azaz az aktív készségekre, és ne a passzív tudásra helyeződjön.* A cél nem az anyanyelvi szint elérése, hanem a megfelelő szintű olvasási, szövegértési, írás- és beszédképesség elsajátítása.

Az Európai Bizottság úgy gondolja, hogy az európai szintű akcióknak a következő kulcsterületekre kell irányulniuk: *„a nyelvek befogadó jellegű szemléletének támogatása, nyelvbarát közösségek kialakítása, a nyelvtanulási kínálat és a nyelvtanulási lehetőségek igénybevételeinek a javítása.”*

Az Európai Unió tagállamai számára elsődleges fontosságú az, hogy már az óvodában és az általános iskolában eredményes nyelvtanulás folyjon, mivel ezeken a helyeken alakul ki az, hogy az egyén hogyan viszonyul majd más nyelvekhez és kultúrákhoz, és a későbbi nyelvtanulás alapjai is itt kerülnek lefektetésre.

Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A magyar oktatási rendszerben negyedik évfolyamtól kötelező egy idegen nyelv tanulása. Az idegen nyelv tanításának és tanulásának alapvető célja a használható nyelvtudás megszerzése, ami a szituációnak megfelelő nyelvhasználati képességet és a sikeres kommunikációt jelenti.

A nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. Az idegen nyelvi órákon a gyerekek az ismeretlen nyelven hallottakat a világról kialakult ismereteik alapján értelmezik, ezért elengedhetetlen, hogy a tananyag általuk ismert tartalmakra épüljön: használjuk bátran a már ismert tantárgyak tartalmait az életkori sajátosságoknak megfelelően!

Ha már az első három évfolyamon is folyt idegennyelv-oktatás, ne hagyjuk el a verseket, dalokat, meséket, amelyek ritmusosságuk, dallamuk és játékosságuk miatt a szókincsüket tekintve jobban megmaradnak a gyerekek emlékezetében. Ne a szabályok oktatása legyen a cél! Adjunk mintákat, és természetesen, ha szükséges, javítsuk a gyerekeket, de ne elmarasztalóan!

A nyelvtanítás legfontosabb céljai és feladatai:

- az idegen nyelv tanulásának megszerettetése
- a nyelv hangzásvilágának megismerése
- az artikulációs bázis fejlesztése
- a gyermek látókörének tágítása
- a nyelvi tudatosság kialakítása és fejlesztése
- a több csatornán történő ismeretszerzés elsajátítása.

A kulcskompetenciák megjelenése

Az idegen nyelv oktatása során szinte az összes kompetenciaterület megjelenik, hiszen a nyelvtanulás a mindennapi élet számos területét érinti:

- folyamatosan szükség van az anyanyelvi kompetenciákra: a nyelvhasználat összehasonlítása, párhuzamok állítása megkönnyíti az idegen nyelv működésének megértését
- a szociális és állampolgári kompetencia a társadalmi és kulturális különbségek megértéséhez szükséges
- az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenik a versek, dalok tanulása, a mesék dramatizálása kapcsán.

A nyelvtanítás alkalmas számos más általános képesség és készség fejlesztésére is: a gondolkodási, szövegértési, koncentrációs, érzelmi képességek folyamatosan jelen vannak a nyelvórákon.

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztése a következőket jelenti:

(1) A kötelező oktatás végére a tanulók képesek lesznek egy vagy két idegen nyelvet személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni.

(2) A nyelvtanulás során a tanulóknál kialakul a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azt beszélő emberek és kultúrájuk, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránti kedvező attitűd és motiváció.

(3) Nyelvtudásukat egész életükben képesek lesznek önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

A kerettanterv átdolgozása során a korszerű ismeretkörök és kulcskompetenciák beemelésére, a készség és képesség jellegű követelmények előtérbe állítására törekedtek a készítők. Fontos szempont, hogy a NAT által képviselt fejlesztőközpontúság ne sikkadjon el, ill. közvetlenül is hasznos szakmai segítséget nyújtson a kerettanterv a pedagógusoknak a fejlesztési követelmények megvalósulását szolgáló feladatok differenciált megtervezéséhez.

Bár a kerettantervi ajánlások csak 4. osztálytól határoznak meg célokat és feladatokat, egyéb feltételek fennállása esetén – a nem kötelező tanórai foglalkozások keretében – az iskolának lehetősége van már az 1. osztálytól kezdve az idegen nyelv oktatását megszervezni.

Ahány iskola, annyiféleképpen szervezhetik az idegennyelv-oktatást. Éppen ezért olyan taneszközökben kell gondolkodni, amelyek többféle oktatási módot is kiszolgálnak.

Az új tankönyvcsalád a legújabb kerettantervhez igazodva készült el, figyelembe véve az új kerettantervi törekvéseket és a kulcskompetenciák kiemelt fejlesztését.

A feldolgozott témák jól illeszkednek az életkori sajátosságokhoz, kielégítve a gyermekek kommunikációs igényeit. A tankönyvek elsősorban beszéd és hallás utáni szövegértést fejlesztő feladatokat tartalmaznak, míg a munkafüzetek inkább a nyelvtan elsajátítására, begyakorlására és a szövegértésre koncentrálnak.

Sikeres nyelvoktatást és jó munkát kívánok:

Angeli Éva

KERETTANTERV FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

Az élő idegen nyelv oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet, és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből, és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és foratókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Fel kell ismerniük, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szönek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció jelentőségét. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

A NAT bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők:

	4. évfolyam, minimumszint	8. évfolyam, minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A2	B1
Második idegen nyelv	–	–	A2

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg. Ez alól csupán az általános iskola 4. évfolyama kivétel, mert ezen az évfolyamon kezdődik a kötelező idegennyelv-oktatás, így a képzési szakasz csak egy tanévet ölel fel.

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába, és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismereti, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról történő beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek a tanulási folyamatba történő bekapcsolása. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. *A fejlesztés tartalma* elnevezésű rész olyan tevékenységeket tartalmaz, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A 4–8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva.

A kerettanterv a 4. évfolyam, majd később a kétéves fejlesztési ciklusok végén a fejlesztési egységek céljaiból és tartalmából kiindulva határozza meg *a fejlesztés várható eredményét*, kapcsolódva a szakasz végére előírt KER-szinthez (kivéve a 4. évfolyamot).

Az általános iskola 5–8. évfolyamán az idegennyelv-tanítás szervesen épül az alsó tagozaton elért eredményekre. Az elsődleges cél a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának továbbfejlesztése, érdeklődésük fenntartása a nyelvek tanulása és a más nyelveket beszélő emberek és kultúrájuk megismerése iránt. A nyelvvel való játékos és örömteli foglalkozás, a kezdeti sikerek és a motiváló tanári visszajelzés ebben a nyelvtanulási szakaszban is segítik a tanulókat, hogy megmaradjon ösztönös tudásvágyuk és tanulási kedvük, bátran használják a rendelkezésükre álló nyelvi eszközöket, növekedjen önbizalmuk, fejlődjön önismeretük és önértékelésük. Mindez elengedhetetlen a nyelvtanulás hosszú távú eredményessége szempontjából.

A tanulók az 5–8. évfolyamon minimálisan heti 3 órában tanulják az idegen nyelvet. A fejlesztés várható eredménye a 6. évfolyam végén a KER szerinti A1 szint, a 8. évfolyam végén az A2 szint. A középfokú oktatás erre a kimeneti szintre épít.

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon idegen nyelvet tanuló diákok A1 szintű nyelvtudással lépnek be a további nyelvtanulási folyamatba. Ez a Közös európai referenciakeret (KER) megfogalmazásában azt jelenti, hogy „alapszintű” és ezen belül „minimumszintű” nyelvismerettel rendelkeznek. Az előző fejlesztési szakaszokban, elsősorban osztálytermi keretek között, már számos olyan helyzetben kipróbálták magukat, amelyekben bizonyos feladatok megoldásához elengedhetetlenül szükségük volt a nyelvismeretre. Tisztában vannak azzal, hogy személyes boldogulásuk egyik fontos feltétele a használható nyelvtudás. Megismerkedtek különféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, fejlődött a beszédkészségük, és megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani és egyszerű formában az önkifejezés eszközeként használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. A nyelvtanulás során kapott pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

A 7–8. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának fejlesztése. Ez továbbra is szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal, és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmi révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és technikai kompetencia, valamint a munkaformák révén a kezdeményezőképeség fejlesztésével.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. A tanulók egyre több autentikus szövegfajttával ismerkednek meg, bővül a szókincsük, szélesedik nyelvtani ismereteik köre, egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédszándékaikat. Amellett, hogy az új nyelvtani szerkezetekkel a korábbi fejlesztési szakaszokhoz hasonlóan továbbra is kontextusba ágyazva ismerkednek meg, egyre jobban érdeklik őket a nyelvben előforduló szabályszerűségek és az anyanyelvükhöz hasonló vagy attól eltérő nyelvtani jelenségek. A helyes nyelvhasználatban segítik őket azok a nyelvtani szabályok, amelyeket ők maguk fedeznek fel és fogalmaznak meg. Ugyancsak hathatós segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, önálló javításában. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

A korábbi témakörök a 7–8. évfolyamon tovább bővülnek és mélyülnek azáltal, hogy a tanulók érdeklődése és igényei szerint új szempontokból kerülnek feldolgozásra. Ezek és az újonnan feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak a NAT-ban más műveltségi területeinek tartalmaival, és lehetővé teszik a tanulók számára, hogy a nyelv eszközével alaposabban, árnyaltabban megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket. A nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása szempontjából meghatározó jelentősége van a témák gondos megválasztásának, és annak, hogy a tanulók kívánságára időről-időre olyan témák is feldolgozásra kerüljenek, amelyek aktuálisan érdeklik, foglalkoztatják őket. A tanulási kedvet fokozza, ha a tanulók változatos munkaformák, értelmes tevékenységek és érdekes, kihívást jelentő feladatok keretében fejleszthetik nyelvtudásukat.

Ebben a fejlesztési szakaszban tovább bővül azoknak a nyelvtanulási stratégiáknak a köre, amelyeket a tanulók megismernek és alkalmaznak a nyelvórakon. Ezek fokozatos elsajátítása lehetővé teszi számukra, hogy az iskolán kívül is egyre inkább hasznosítsák, fejlesszék nyelvtudásukat.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 8. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A2 szintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése, egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése;

	<p>a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára;</p> <p>az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése;</p> <p>a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva;</p> <p>néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.</p>
--	--

A fejlesztés tartalma	
<p>Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése.</p> <p>Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése.</p> <p>Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan;</p> <p>a szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.</p> <p>Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzetet figyelembe vételével.</p> <p>Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, a célnyelvi kultúrát bemutató multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.</p>	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
	kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása;
	az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján;

	<p>egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása a megértetés, illetve a beszédpartner megértése érdekében; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.</p>
--	---

A fejlesztés tartalma	
	<p>Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel. Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása. Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel. Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás. Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben. A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal). Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel. Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakerdezés alkalmazása, illetve szükség esetén a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében. Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása). Észlelt (hallott/látott) jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, helyzetekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid párbeszéd, egyszerű társalgás, szerepjátékok, dramatizált jelenetek, kérdések, felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségén, véleménykülönbségen alapuló szövegek, spontán megnyilvánulások.</p>

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz felkészülés után rövid szövegek elmondása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Rövid, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről; munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel; rövid, egyszerű történetek mesélése; egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása; egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata;</p>

	<p>a szavak, szócsoporthoz, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése;</p> <p>a megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása;</p> <p>a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.</p>
--	--

A fejlesztés tartalma
<p>Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.</p> <p>Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.</p> <p>Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát).</p> <p>A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.</p> <p>Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.</p> <p>Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).</p> <p>Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elismétlése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Rövid történetek, élménybeszámolók, szerepek, leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), előadás, prezentáció, témakifejtés.</p>

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	<p>A1 nyelvi szint, azaz közös feldolgozást követően egyszerű olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.</p>
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az ismerős témákról szóló rövid szövegek megértése;</p> <p>az alapvető információk megtalálása az egyszerű, hétköznapi szövegekben;</p> <p>az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekből az alapvető információk kiszűrése;</p> <p>az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése;</p> <p>a készsége kreatív használata az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez;</p> <p>tájékozottság növelése a célnyelvi kultúráról;</p> <p>az érdeklődés fokozása a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.</p>

A fejlesztés tartalma
<p>Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról).</p> <p>Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menürendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).</p> <p>Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése.</p> <p>Egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése, követése.</p> <p>Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból.</p> <p>Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, mesék, rövid történetek, versek, dalszövegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és honlapokról, útleírások, hirdetések, plakátok, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, egyszerű üzenetek, képeslapok, feliratok, étlap, menürend, egyszerű biztonsági előírások, magánlevelek.</p>

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; mintát követve különböző műfajú és a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszerű interakciókban; gondolatok kifejezése egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatok sorokban; a nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszerű szövegek írására az öt érdeklő, ismert témákról; az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
A fejlesztés tartalma	
<p>Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása.</p> <p>Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).</p> <p>Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).</p> <p>Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témákról minta alapján vers, dalszöveg, rap írása).</p> <p>Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).</p> <p>Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula).</p>	

A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. szövegkiemelés, internetes, vagy SMS-ben használt emotikon, rajz, ábra, diasor).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Leírás, ismertető, képaláírás, élménybeszámoló, párbeszéd, üzenet, levél, email, SMS, blogbejegyzés.

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A2 szintű nyelvtudás: A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt. Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben. Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat. Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.
--	--

Ajánlott témakörök

Az 5–6. évfolyamon megismert témakörök a tanulók életkorának megfelelően új szempontból, magasabb nyelvi szinten újra feldolgozhatók és bővíthetők, ezért az új témák mellett ezek is szerepelnek a táblázatban.

Ajánlott témakörök	Kapcsolódási pontok
<p><i>Család</i> Én és a családom. Családtagok bemutatása, családfa. Családi események, közös programok. Családi ünnepek. Nagyszüleim világa.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor.</p> <p><i>Hon- és népismeret:</i> családjunk története</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> családi munkamegosztás.</p>
<p><i>Otthon</i> Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok a célnyelvi országban és a nagyvilágban. Otthontalanok.</p>	<p><i>Matematika:</i> tájékozódás a térben.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> család és lakóhely.</p> <p><i>Hon- és népismeret:</i> az én városom, falum.</p>
<p><i>Étkezés</i> Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim. Egészséges táplálkozás. Receptek, főzés, sütés, főzőműsorok. Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában és a nagyvilágban.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> táplálkozás.</p> <p><i>Kémia:</i> egészséges táplálkozás: a zsírok és cukrok szerepe.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> családi munkamegosztás.</p> <p><i>Matematika:</i> halmazok, diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.</p>
<p><i>Idő, időjárás</i> Az óra. Évszakok és hónapok. A hét napjai és a napszakok. Időjárás. Időjárási rekordok. Időjárási jelenségek. Természeti katasztrófák.</p>	<p><i>Földrajz:</i> éghajlat és lakóhelyek; időjárási, éghajlati elemek.</p> <p><i>Fizika:</i> természeti katasztrófák.</p>
<p><i>Öltözködés</i> Ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat világa.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> öltözködés, divat.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> szokások, társadalmi szabályok.</p>
<p><i>Sport</i> Testrészek és mozgás. Kedvenc sportom. Sportok, sportfelszerelések. Extrém sportok. Sportversenyek, olimpia.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> az ember megismerése és egészsége.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.</p>
<p><i>Iskola, barátok</i> Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, egymás segítése.</p>

Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban.	
<i>Szabadidő, szórakozás</i> Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Internet, interaktív játékok. Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások. Közös időtöltés barátokkal.	<i>Testnevelés és sport:</i> sportok. <i>Ének-zene:</i> zenehallgatás. <i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások. <i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások. <i>Informatika:</i> Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.
<i>Természet, állatok</i> Kedvenc állataim. Kisállatok, felelős állattartás. Kontinensek, tájegységek. Hazánk és más országok, más kontinensek élővilága.	<i>Biológia-egészségtan:</i> a természetföldrajzi környezet és az élővilág összefüggései. <i>Földrajz:</i> földrészek és óceánok, felszínformák, hazánk természeti adottságai; Európán kívüli kontinensek, tájak, országok. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> hobbiállatok gondozása.
<i>Ünnepek és szokások</i> Az én ünnepeim. Ünnepek itthon és a nagyvilágban.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> hétköznapiak, ünnepek. <i>Hon- és népismeret:</i> találkozás a múlttal: ünnepeink eredete és szokásrendje.
<i>Város, bevásárlás</i> Városok, települések, falvak. Épületek, utcák. Tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Vásárlás. Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen. Híres városok és nevezetességeik.	<i>Matematika:</i> tájékozódás a térben, térbeli alakzatok. <i>Földrajz:</i> országok, városok. <i>Hon- és népismeret:</i> az én városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedés, vásárlás.
<i>Utazás, pihenés</i> Vakáció, nyaralás. Táborok, osztálykirándulás. Közlekedési eszközök. Utazás belföldön és külföldön.	<i>Földrajz:</i> tájékozódás a földrajzi térben, Európa, Európán kívüli kontinensek, tájak, országok. <i>Biológia-egészségtan:</i> az erdők világa. <i>Hon- és népismeret:</i> az én városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.
<i>Fantázia és valóság</i> Kedvenc olvasmányaim, könyveim. Képzetelem világa. Utazás a jövőbe.	<i>Dráma és tánc:</i> dramatikus játékok. <i>Vizuális kultúra:</i> képzeletem világa.
<i>Zene, művészetek</i> Kedvenc zeném, együttesem. Film- és színházi élményeim. Kedvenc múzeumom. Kiállítások, rendezvények, koncertek. Zenei világnap.	<i>Ének-zene:</i> zenehallgatás. <i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások. <i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások.

<p><i>Környezetünk védelme</i> Veszélyeztetett állat- és növényvilág. Nevezetes napok: Fák és madarak Napja, a Víz Világnapja, a Duna Napja. Szelektív hulladékgyűjtés. Környezettudatos viselkedés.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága. <i>Fizika:</i> energiatermelési eljárások. <i>Földrajz:</i> globális problémák, fenntarthatóság, védett hazai és nemzetközi természeti értékek példái. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás, egészséges életmód.</p>
<p><i>Egészséges életmód</i> A rendszeres testedzés. A helyes táplálkozás. Betegségek és megelőzésük.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> betegségek megelőzése. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> egészséges életmód.</p>
<p><i>Felfedezések</i> Nagy földrajzi felfedezések. Híres felfedezők és életútjuk.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> felfedezők és feltalálók. <i>Hon- és népismeret:</i> a magyar tudomány és kultúra eredményei a világban.</p>
<p><i>Tudomány, technika</i> Feltalálók és találmányok. Híres feltalálók és életútjuk. A jövő technikai vívmányai.</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> tudománytörténet. <i>Hon- és népismeret:</i> a magyar tudomány és kultúra eredményei a világban.</p>
<p><i>Múltunk és jövőnk</i> Családom múltja, gyökereim. Az én jövőm. Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa. Földünk jövője.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> különböző korszakok, globális problémák. <i>Hon- és népismeret:</i> Az én világom. Találkozás a múlttal. <i>Földrajz:</i> településtípusok; környezettudatosság, környezetvédelem. <i>Erkölcstan:</i> a munka világa. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció: szakmák, foglalkozások.</p>
<p><i>Média, kommunikáció</i> Internet, interaktív játékok, közösségi oldalak. Infokommunikációs eszközök a mindennapokban. A média szerepe a hétköznapi életben. Testbeszéd. Kommunikáció az állatvilágban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> hírközlés. A média és a nyilvánosság szerepe. <i>Biológia-egészségtan:</i> kommunikáció az állatvilágban. <i>Informatika:</i> az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.</p>
<p><i>Földünk és a világűr</i> A naprendszer és a bolygók A Nap és a csillagok. Utazások az űrben.</p>	<p><i>Földrajz:</i> égitestek. <i>Fizika:</i> a naprendszer objektumai, a világűr megismerésének eszközei. <i>Matematika:</i> tájékozódás a térben.</p>

A TANKÖNYV ÉS A MUNKAFÜZET FELÉPÍTÉSE

A tankönyv és hozzá kapcsolódóan a munkafüzet is témakörökre tagolódik. Ezek a témakörök megegyeznek a tantervben található témakörökkel, vagyis a tantervi követelmények így könnyen áttekinthetőek és követhetőek.

A **tankönyvben** 9, egyenként négy részből áll fejezetet található. Így pedagógus és tanuló részére egyaránt jól követhető a tankönyvi munka menete. Az egyes fejezetek további részekre tagolódnak:

A. Vorübungen

Itt olyan feladatokat találhatóak, amelyekkel az előző években elsajátított szókincset illetve nyelvtani anyagot eleveníthetik fel a tanulók, hiszen ez fontos szerepet tölt be az új ismeretek elsajátításában. A feladatok közt található többek között kreatív feladat, adatlap kitöltése, párbeszéd, szókincs rendező feladat.

B.

Ez a rész az adott fejezet tartalmához kapcsolódó szöveget és feladatokat tartalmaz, amelyek nemcsak az új szókincs, hanem az új nyelvtani szabályok megértését, elsajátítását, rögzítését is szolgálják. A feladatok melletti kis ikonok jelzik, hogy az párban vagy csoportban megoldható vagy CD-n meghallgatható a feladathoz tartozó szöveg. A bevezető szövegekben az elsajátítandó nyelvtani anyag kiemelve jelenik meg. A nyelvtani szabályokra magyar nyelvű magyarázattal ellátva egy kis bagoly hívja fel a figyelmet. A tankönyv feladatai változatosan, több oldalról megközelítve és mindig más-más típusú feladaton keresztül segítik a szavak, kifejezések rögzítését.

C. Landeskunde

Németországról, Magyarországról és esetenként más népekről is szerezhettek a tanulók itt érdekes információkat. Ezúton is az európai kultúráról szóló ismereteket bővíthetjük. A tankönyv témaköreire kapcsolódóan minden fejezetben található országismereti rész, amely a tanulók szempontjából, az ő világukból nyújt betekintést elsősorban a németországi emberek életébe, a hétköznapjaiba és kultúrájába. A rövid ismeretterjesztő szövegek mellett mindig található egy-egy aprócska feladat, amelyek megoldásán keresztül a tanulók is megtapasztalhatják a németországi vonatkozásokat. Emellett több esetben kitekint a tankönyv Európa más országaiba: megismerhetnek a tanulók más népeket is.

D.

A tankönyvi fejezetek e részében az aktuális témához kapcsolódóan olvashatók irodalmi szemelvények, regényrészletek, versek, valamint játékok, dalszövegek. A szövegek segítségével az előzőekben elsajátított szókincs, nyelvtani szabályok gyakorolhatóak. A szöveg mellett azok megértéséhez kapcsolódó feladatok is találhatóak. A tanulócsoporthoz összetételétől függően a pedagógusnak kell eldöntenie, hogy mennyit vesz a szövegekből, hiszen egy-egy részlet is alkalmas lehet az előzőekben elsajátított ismeretek elmélyítéséhez. A nagyobb terjedelmű szövegeket a tanulócsoporthoz összetételének, nyelvi tudásszintjének megfelelően apróbb részekre bontva vagy akár csak részletet véve is fel lehet dolgozni. Ez esetben a kapcsolódó feladatokból is válogatni kell. A szövegek segítségével gyakorolhatják az előzőekben elsajátított szókincset, nyelvtani szabályokat. Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy a megértéskor elsősorban a lényegkiemelésre törekedjenek, és ne ijedjenek meg, ha nem értenek minden szót.

Kontrollblatt

Minden fejezet végén egy ellenőrző feladatsor segítségével ellenőrizhető, mennyire sikerült a tanulóknak az adott fejezet szókincsét, nyelvtanát elsajátítani. A feladatlapok megoldhatók közösen vagy önállóan, felhasználható akár tudáspróbának, ellenőrzésnek is. A feladatlapok megoldhatók önállóan tanórai keretek között vagy otthon házi feladatként, de frontális vagy bizonyos feladatok párban is végrehajthatók. A feladatlapokat sose használjuk témazáró dolgozatként! Legyen annak előkészítése.

Az egyes fejezetek zárásaként a tanulókat véleményalkotásra és önkritikára ösztönözzük. Itt elmondhatják a tanulók véleményüket az adott fejezetről, saját maguk ítélik meg a tankönyv feladatainak nehézségét vagy az elsajátított tudásukról adhatnak számot. Az ellenőrző feladatlapok után minden fejezet tartalmaz egy értékelő-önértékelő részt. Minden fejezetet más-más szempontból kell a tanulóknak értékelniük, fejlesztve ezzel is az ítéliképességüket, kritikai gondolkodásukat és nem utolsósorban önkritikájukat, ezzel is gazdagítva szókincsüket. A szavak jelentését az első néhány alkalommal kell csak tisztázni a gyerekekkel, utána várhatóan már önállóan is tudnak majd véleményt alkotni az egyes fejezetekről.

Wir feiern Feste

A tankönyv végén található a „Wir feiern Feste” című, ünnepeket feldolgozó és azokhoz kapcsolódó képanyag, szöveg- és feladatgyűjtemény, rejtvények. Az aktualitásoknak megfelelően lehet hátralapozni és akár egy kis kikapcsolódásként ezeket a feladatokat elvégezni.

A **munkafüzet** tartalmában szorosan kapcsolódik a tankönyvhöz. Hozzá hasonlóan itt is találhatóak szókincsét, a hallás utáni szövegértést, beszéd- és íráskészséget fejlesztő feladatok egyaránt. A munkafüzetre is igaz, hogy ugyanazt a szókincsét, beszédelemeket, nyelvtani szabályt több feladaton keresztül, több oldalról megközelítve próbálja elsajátítani a tanulókkal. Bár a munkafüzet fejezetei nem úgy tagolódnak további részekre, ahogyan a tankönyv fejezetei, a feladatok hasonló típusúak. Itt is megtalálhatók az adott témakörhöz kapcsolódóan ország ismereti információk, valamint irodalmi szemelvények a szövegértés fejlesztésére. Szintén a tankönyvvel megegyező minden fejezet egy ellenőrző feladatlappal zárul, valamint az értékelő részben a tanulók mondhatják el véleményüket az adott témakör feladatairól vagy értékelhetik saját munkájukat, megszerzett ismereteiket.

A tankönyv és a munkafüzet közös részei

Előszó

A tankönyv és a munkafüzet bevezető része az előszó, amelyet mindenféleképpen olvassunk el a tanulókkal közösen. Itt ismerkedhetnek meg a tankönyv és munkafüzet felépítésével. Információkat kapnak az egyes részek tartalmáról. A tanulási tippeket érdemes közösen átbeszélni, de maguk a tanulók is adhatnak saját tapasztalataikra vonatkozóan további ötleteket. Ezeket a füzetben is összeírhatják.

A tankönyv és munkafüzet használata szorosan összefonódik és egymásra épül, éppen ezért fontos tájékoztatnunk a tanulókat, hogy minden nyelvórára mindkét kiadványt hozzák magukkal. A feladatok megoldásához továbbá szükséges egy füzet (pl. vannak olyan feladatok, ahol jegyzeteket kel készíteni) és egy szótárfüzet, amely a csoport összetételétől és nyelvi tudásszintjétől függően különböző féleképpen használható: akár minden új szót kijegyzetelhetnek, de lehetséges az is, hogy csak a tankönyvi szójegyzéket alapul véve azt kiegészítik további szavakkal.

Grammatische Ausdrücke

A tankönyv és munkafüzet elején található azon nyelvtani kifejezések listája, amelyekkel a tanuló a tananyag feldolgozása során találkozhat. Ide bármikor visszalapozhatnak, és egy rendszerben szófajonként áttekinthetik a nyelvtani elnevezéseket. A lista kétnyelvű, akárcsak a későbbiekben a nyelvtani magyarázatok.

A tankönyv és munkafüzet jelrendszere ugyanazokat a piktogramokat használja:

(ide a tk. 4.oldal alján lévő „Zeichenerklärung” részt beszúrni – itt a szöveges rész ki van egészítve magyarul)

Hier findest du eine Hörverstehen- Aufgabe. – A szövegek audio-CD-n érhetők el, amely a tanárnál áll rendelkezésre.

Ihr könnt die Aufgabe in Paaren lösen. – Lehetőség szerint a csoport minden tagja szólaljon meg a nyelvtanórán, adjunk mindenkinek lehetőséget beszédhelyzetekben való részvételre.

Ihr könnt die Aufgabe in Gruppe lösen. – A csoportok alakulhatnak önszerveződéssel, de irányíthatjuk a tanulókat úgy is, hogy egy-egy csoportban különböző képességű tanulók kerüljenek. Ezeket a feladatokat érdemes a tanórák elejére vagy végére beilleszteni, illetve összefoglalás, ismétlés során is jól alkalmazhatóak.

Hier findest du wichtige grammatische Regeln. – Az elsajátítandó nyelvtani anyag magyar nyelvű magyarázattal található meg a kiadványokban. A szabályok megfogalmazását minden esetben megelőzi azok használatának bemutatása beszédfordulatokon és szövegeken keresztül. Hier findest du Geschichten zum Lesen mit Leseverstehen-Aufgaben. – Minden fejezetben található irodalmi szemelvény több műfajban is. A csoportok nyelvi tudásszintjétől függően vehetjük az egész szöveget vagy csak egy-egy részletet.

Hier findest du Informationen zur Landeskunde. – Az egyes témakörökhöz kapcsolódóan elsősorban németországi vonatkozású információk olvashatók, emellett megtalálható Magyarországáról és Európa más népeiről szóló szemelvények.

Hier bekommst du Tipps zur Internet-Suche. – Ezen feladatok elsősorban a digitális kompetencia fejlesztését szolgálják. Elsősorban interneten való keresésre kapnak tippet a tanulók, amellyel az adott tananyaghoz kapcsolódó ismereteket egészíthetik ki.

Lösungen

Mindkét kiadvány tartalmazza a bennük található feladatok egy részének megoldását. Értelmszerűen azon feladatok megoldásai szerepelnek itt, amelyeknél egyértelmű a válaszadás.

A TANANYAG FELDOLGOZÁSA

Egy-egy témakör feldolgozása egy bevezető órával kezdődik, amelyen a témakörhöz kapcsolódó szókincset aktualizálhatják, eleveníthetik fel a tanulók a Vorübungen c. rész feladatainak segítségével. Egy-egy oldalon olyan feladatokat találnak a tanulók, amelyekkel feleleveníthetik az előző években elsajátított szókincset, nyelvtani szabályokat és beszédfordulatokat. E rész feladatai egyszerűségük miatt fogva általában gyorsan, egy tanóra bevezető részében vagy maximum egy tanóra ideje alatt megoldhatók. Természetesen egyéb más feladatok is adhatók, akár az előző évfolyamoknak szóló kiadványokból válogatva.

Ezután következik a tananyag feldolgozása a téma nagyságától és nehézségétől függően 6-8 órában. A tankönyv fejezeteinek fő része egy bevezető szöveggel indul, amely egyben az

összekötő kapcsot is jelenti. Főszereplője egy Stefanie Schmidt nevű 5. osztályos kislány, aki a saját életéről, családjáról, iskolájáról mesél és kalauzolja el a tanulókat az egyes fejezetekben. A bevezető szövegek nemcsak az adott fejezet elsajátítandó szókincsét, hanem a nyelvtani anyagot is tartalmazza, azt minden esetben kiemelve. Természetesen ezek a gyakorló feladatokban is előkerülnek a továbbiakban. Ezen szövegek megtalálhatók a tankönyvhöz tartozó audio-CD-n a további (fül) ikonnal jelzett feladatokkal együtt is.

Minden fejezet végén szerepel a tanmenetben egy összefoglaló óra és egy témazáró óra. Az összefoglaló órákon használjuk a tankönyv és munkafüzet (már megoldott) feladatait – szükség szerint beszéljük át, oldjuk meg még egyszer azokat! Meghallgathatjuk a CD-n szereplő hanganyagokat is. Az összefoglaló órákon bizonyára jut idő a helyes kiejtés gyakorlására is. Ezek az órák a helyi hagyományoktól, pedagógiai programoktól függően egyaránt felhasználhatóak írásbeli és szóbeli számonkérésre is. Fontosnak tartom, hogy a számonkérések alkalmával csak olyan tananyagot – szókincset, beszédfordulatokat, nyelvtani szabályokat – kérjünk számon a tanulóktól, amelyeket az adott téma tartalmaz, lehetőleg olyan típusú feladatokkal, amelyek a tankönyvben és a munkafüzetben megtalálhatóak.

A tanulók munkájának értékelésekor vegyük figyelembe a szóbeli és írásbeli teljesítményüket egyaránt! Szóbeli számonkérés témája lehet képleírás vagy szituáció eljátszása (tanár-diák vagy diák-diák párban). A témazáró dolgozatok feladatait úgy állítsuk össze, hogy egyenlő arányban megtalálhatóak legyenek a különböző nyelvi készségeket mérő feladatok!

További javaslatok, ötletek a tananyag feldolgozásához kapcsolódóan

- A témákat bevezető órákon építsük a tanulók által már ismert szókincsre, használjuk ismétlésképpen az előző lecke szavait – állítsunk össze rejtvényt, amelynek megoldása az új témakör megnevezése lesz!
- A nyitóképekhez használjunk „Wortigel”-t, csoportmunkában gyűjthetik a tanulók a szavakat szófajonként vagy az abc betűi szerint!
- A feladatok megoldása előtt mindig tisztázzuk, hogy ismerjük-e a feladatban szereplő szavak jelentését!
- Legyen a tanulóknak egy füzetük, amelyben további gyakorlatokat oldhatnak meg pl. nyelvtani anyag gyakorlása (a csoport összetételétől függően lehetséges olyan tanulócsoporthoz is, ahol a könyv feladatai nem elegendőek).
- Legyen szótárfüzetük, amelybe a könyv fejezeteinek végén található szókincsgyűjteményt ki tudják írni, illetve azokat további szavakkal is bővíteni tudják! A szótárfüzet használatát kössük össze a tankönyv végén található szószedet használatával!
- Ahol csak lehet, aktualizáljuk a szövegek tartalmát saját személyre, osztályra, családra stb. vonatkozólag!
- Egy-egy téma feldolgozásánál használjuk ki a mindennapi életre vonatkozó aktualitást! Pl. ha az időjárásról tanulunk, mondjuk/mondassuk el minden további alkalommal az aznapi időjárást!
- A tankönyv képanyaga is sokrétűen kihasználható: a képeket használjuk szavak gyűjtéséhez, mondatok alkotásához – akár csoportmunkában, akár páros munkában. A szógyűjtést végeztethetjük előre megadott szempontok alapján: adjunk meg hozzá kérdőszavakat/szófajkategóriákat (wer? was? wie? wann?), kezdőbetűket stb.! Jól használhatók a tanult szókincs ismétlésére, rögzítésére, önálló képleírásra, kérdés-felelet szituációs játékokra. A szóban történő képleírás megalapozza az írásban történő fogalmazást is.
- A személyeket ábrázoló képeknél mondassuk el a tanulókkal, kik láthatók a képen, hány évesek, milyen ruha van rajtuk, hol vannak stb.!

- Helyiségeket ábrázoló képeknél nevezzük meg az ott látható tárgyakat, azok tulajdonságait (nagyságát, színét stb.)!
- A gyakorló feladatokra az előzőekhez hasonlóan itt is érvényes, hogy a megadott utasítás elvégzése után számos más dolgot is lehet a feladatokkal csinálni (a kézikönyv erre is mutat példákat), pl. alakítsuk át a mondatok szórendjét, kérdezzünk a mondatrészekre stb.! A szövegértős feladatoknál ne ijedjenek meg a tanulók, ha nem értenek minden szót külön-külön, törekedjenek inkább a lényeg kiemelésére, az összefüggések megértésére. A szövegekből számos érdekes információt is megtudhatnak. Szövegalkotásnál inkább rövid, egyszerű mondatokat írjanak. Ne használjanak többszörösen összetett, bonyolult szerkezetű mondatokat.
- A tanítói utasítás mindig német nyelven történjen, lehetőleg egyszerű tőmondatokban!
- A feladatokat nem feltétlen kell a könyvben található sorrendben megoldani, ez a pedagógus meglátásától, illetve az adott tanulócsoporttól is függhet.
- Használjuk ki a feladatokat sokoldalúan! Igaz ugyan, hogy minden feladathoz egy-egy utasítás tartozik, de ez nem azt jelenti, hogy csak azt az egy tevékenységet lehet az adott feladattal végrehajtani. Használjuk ki a gyerekek kreativitását: ők maguk is folytassák a feladatokat a füzetben, vagy készítsenek egymásnak hasonló típusú feladatot.
- Házi feladatnak csak olyan feladatot adjunk, amit már elkezdtünk órán vagy a tanuló számára egyértelmű a feladat!

FELADATTÍPUSOK BEMUTATÁSA ÉS ÖTLETEK, JAVASLATOK A MEGOLDÁSHOZ, DIFFERENCIÁLÁSHOZ

A feladatszámok a tankönyv esetén az adott fejezet B. részére vonatkozik, az ettől eltérőek jelölve vannak.

Hallás utáni szövegértés

A tananyagegységeket, feladatokat különböző dallamok választják el egymástól, amely megkönnyíti a CD-n a tájékozódást. A feladatok az adott fejezet és a feladat sorszámának megnevezésével együtt hangzanak el. A hanganyagot német anyanyelvű gyerekek hangoztatják a CD-n. Ha a tanulók kezdetben megijednek a „túl németes” kiejtéstől, ismételjük el mi magunk is a szöveget mondatonként, hiszen a mi kiejtésünkhöz jobban hozzászoktak már a gyerekek.

A hanganyag meghallgatása előtt célszerű végiggondolni, hogy a tanulók számára nincs-e ismeretlen szó a szövegben, hogy a tanulók fognak-e érteni mindent – mivel ezek a feladatok az adott fejezethez kapcsolódó szókincs elmélyítését szolgálják, olyan szavakból, kifejezésekből épülnek fel, amelyek vagy az adott részben, vagy már előtte is szerepel a tankönyvben, vagy az előző évfolyamok során elsajátításra került.

Ha szükséges, előgyakorlatokat is végezhetünk: pl. a pótolandó szavakat külön kiemelve gyakoroltatjuk, a feladat elhangzása előtt vagy a szavak felhasználásával képezzenek mondatokat a tanulók!

- *kiegészítő feladatok: a szöveg hiányosan szerepel a tankönyvben, amit az elhangzottak alapján kell kiegészíteni*
Lehrbuch: Lektion 1/4, Lektion 2/2, Lektion 6/2, Lektion 7/9, Lektion 8/6, 11,
Arbeitsheft: Lektion 1/1, Lektion 2/1, Lektion 3/1, 8, Lektion 6/1, Lektion 7/1, Lektion 8/1

Példa:

Lehrbuch: Lektion 1/4

tk. 9-10. oldal 4. feladat

A feladat megoldásának lépései:

- a.) a pótolandó szavakat, kifejezéseket diktáljuk le a tanulóknak
vagy
a pótolandó szavakat írjuk körül és a tanulók maguk találják ki azokat, pl. Wind= der Luft bewegt sich stark
(ennél a lépésnél célszerű részenként megoldani a feladatot)
 - b.) a tankönyv szövegét próbálják a tanulók maguk kiegészíteni, majd ellenőrzésként hallgassuk meg a CD-t
vagy
hallgassuk meg a feladatot - a csoport képességeitől függően részletekben, akár többször is -, és az alapján egészítsék ki a hiányos szövegeket
- *meghatározott tartalmakat, információkat kell kiemelni, megkeresni az elhangzott szöveg alapján*
Arbeitsheft: Lektion 4/1, Lektion 5/1, Lektion 8/1,

Példa:

Arbeitsheft Lektion 5/1
mkf 42/1

A feladat megoldásának lépései:

- a.) a példa alapján beszéljük meg, milyen információkat kell kiemelni, mondjanak a tanulók lehetséges mintákat, pl.: spielen, tanzen usw.
- b.) hallhassuk meg a szöveget jegyzetelés nélkül
- c.) hallgassuk meg újra és emeljük ki a közös tevékenységeket (a csoport képességei szerint a CD megállítható mondatonként)
- d.) ellenőrzés: olvassák fel a tanulók a kiemelt szövegrészeket

- *szituációs gyakorlatok*
Lehrbuch: Lektion 3/4, Lektion 4/8, Lektion 6/8,

Példa:

Lehrbuch Lektion 3/4
tk.29. oldal 4. feladat

A feladat megoldásának lépései:

- a.) gyűjtsenek a tanulók szavakat a sporttal kapcsolatosan
- b.) a párbeszéd első meghallgatása: hallanak-e a tanulók minden felsorolt szót illetve kifejezést? (pipálják ki, ha hallják)
- c.) második meghallgatás: írjanak fel olyan szavakat, amelyek nem kerültek szóba
- d.) harmadik meghallgatásnál tegyünk fel előzetesen kérdéseket, amelyekre a válaszokat emeljék ki, pl. hetente hány alkalommal jár edzésre Petra osztálytársa, mikor vannak az edzések, milyen versenyeken vesznek részt stb.
- e.) ellenőrzés
- f.) a tanulók játsszák el a párbeszédet, lehetőség szerint könyv nélkül

- *az elhangzott szöveg alapján kérdésekre kell válaszolni, szöveget kell kiegészíteni, igaz-hamis döntést hozni*
Lehrbuch: Lektion 2/10, Lektion 3/9, Lektion 8/7,

Példa:

Lehrbuch Lektion 2/10

A feladat megoldásának lépései:

- a.) előzetes feladat: a tanulók maguk gyűjtsék össze:
 1. mit csinálnak betegség esetén
 2. szerintük mi jó betegség esetén
 3. mit találnak rossznak betegség esetén
- b.) szövegek meghallgatása gyerekenként egyesével, szükség szerint többször is – aláhúzással emeljék ki az információkat
 - itt párokban/csoportokban is dolgozhatunk: egy-egy gyerekre jó vagy rossz dolgokhoz gyűjtsék az információkat
- c.) ellenőrzés: az aláhúzott szövegrészek egyeztetése, a táblázat kitöltése

További javaslatok:

- A hallás utáni szövegértés feladatok változatosak, sokrétűek, és általában nemcsak egy feladatelem tartozik hozzájuk, hanem többféle megközelítéssel dolgoztatja fel a szövegtartalmat.
- A tanulók igényeitől és képességeitől függően a szövegek többször is meghallgathatóak.
- A feladatok megoldása után akár beszédgyakorlatként is alkalmasak a hanganyagok a kiejtés gyakorlására is. A CD-t megállíthatjuk mondatonként, és hangoztassuk azokat a tanulókkal.
- A hanganyag alkalmas akár tollbamondásra is – ismétléskor, összefoglaláskor vagy a témazáró dolgozatok alkalmával is kitűnően használhatók.
- A szöveg tartalmától függően – ha lehetséges – saját magukra, családjukra, barátaikra vonatkozólag aktualizálják a tanulók a szövegeket, akár írásban, akár szóban.
- Érdemes az előző év hanganyagát is többször elővenni: ismétléshez, a szókincs felelevenítéséhez kitűnően alkalmas.
- A hanganyagot német anyanyelvű gyerekek hangoztatják a CD-n. Ha a tanulók kezdetben megijednek a „túl németes” kiejtéstől, ismételjük el mi magunk is a szöveget mondatonként, hiszen a mi kiejtésünkhöz jobban hozzászoktak már a gyerekek.
- Ha szükséges, előgyakorlatokat is végezhetünk: pl. a pótolandó szavakat külön kiemelve gyakoroltatjuk, a feladat elhangzása előtt vagy a szavak felhasználásával képezzenek mondatokat a tanulók!
- Általában kétféle feladatelem tartozik egy-egy szöveghez. A feladatok mellett található többnyire képanyag is, amelyet a szöveghallgatás előkészítéseként, szókincsgyűjtéshez felhasználhatunk. A képek, illetve szövegrészek betűkkel/számokkal vannak jelölve – a feladat része a megfelelő kép és szöveg összepárosítása.
- Érdemes az előző év hanganyagát is többször elővenni: ismétléshez, a szókincs felelevenítéséhez kitűnően alkalmas.

Beszéd

A tankönyv és munkafüzet fejezeti számos olyan feladatot tartalmaznak, amelyek elsősorban a kommunikatív képességek fejlesztését szolgálják. Ezen feladatok egy rész a már fent részletezett hallás utáni szövegértés feladatok között található meg, a továbbiak pedig több variációban a tankönyv B. részében és a munkafüzetben. A dialógusokat játszassuk el a tanulókkal, adjuk variálási lehetőségeket (szavak, kifejezések cseréjével) és lehetőség szerint minden tanuló szólaljon meg, vegyen részt e feladatokban.

- *Umfrage, Frag deine Mitschüler! – feladatok, Wechselspiele*
Lehrbuch: Lektion 1/14, Lektion 3/5, Lektion 4/10, Lektion 5/8, Lektion 8/13
Arbeitsheft: Lektion 1/10, 13, 15, Lektion 2/4, Lektion 3/10, 11, 12, Lektion 5/13, 14, Lektion 7/6, 7, 10, Lektion 8/4, 9

Példa:

Lehrbuch: Lektion 3/5

tk.30. oldal 5. feladat

A feladat megoldásainak lépései:

- a.) fogalmazzák meg a tanulók a kérdéseket, amelyekkel a kért információkra kérdeznek (Was für Sport treibst du? Wann hast du Training? Machst du auch Wettbewerbe mit? – az előző feladat szituációból is ki lehet keresni a kérdéseket.)

- b.) kérdezzék a tanulók egymást és jegyzeteljék be az információkat a táblázatba
- c.) ellenőrzésképpen fogalmazzanak meg mondatokat a megkérdezett személyek sportolásáról, pl. Klaus spielt Fußball. Er hat Training am Mittwoch und Freitag. Er spielt in der Schulmeisterschaft.

- *kérdések és válaszok összeillesztése, szituációkhoz illő kép keresése, felismerése*
Arbeitsheft: Lektion 2/5

Példa:

Arbeitsheft: Lektion 2/5
mkf 19/5.feladat

A feladat megoldásának lépései:

- a.) tisztázzuk a megadott kérdések és válaszok jelentését, kérdezzük meg a tanulókat, van-e ismeretlen kifejezés azokban
- b.) a kérdések és válaszok párosítása – lehet önállóan, párban
- c.) ellenőrzés
- d.) játszanak el a tanulók olyan szituációkat, amelyek tartalmazzák a feladat egy-egy kérdését és a hozzá passzoló választ

- *párbeszéd helyes sorrendjének megállapítása*
Arbeitsheft: Lektion 2/3, Lektion 4/8, Lektion 6/2,

Példa 1:

Arbeitsheft Lektion 6/2
mkf 51/2

A feladat megoldásának lépései:

- a.) javasolt párban megoldani a feladatot, szituációban könnyebben találják meg az összeillő mondatokat (a tankönyv 2. feladata adhat segítséget)
- b.) segítségként megmondhatjuk a kezdő és záró mondatot
- c.) ellenőrzés
- d.) a dialógus eljátszása

Példa 2:

Arbeitsheft Lektion 2/3
mkf 18oldal 3.feladat

A feladat megoldásának lépései:

- a.) tisztázzuk a megadott mondatok jelentését, kérdezzük meg a tanulókat, van-e ismeretlen közöttük
- b.) a feladat megoldása – lehet önállóan vagy párban:
- c.) ellenőrzés: egy tanulópár játssza el a szituációt
- d.) a dialógusok eljátszása – lehetőleg minden tanuló kapjon szerepet

- *szituációs gyakorlatok*
Lehrbuch: Lektion 1/12, Lektion 2/8, Lektion 4/9, Lektion 5/3, Lektion 6/3,4,11, Lektion 7/2, 12, Lektion 8/8,12
Arbeitsheft: Lektion 4/9, Lektion 6/6,12, Lektion 7/4,

Példa:

Lehrbuch: Lektion 7/2
tankönyv 73/2

A feladat megoldásának lépései:

- a.) értelmezzük a példaként megadott szituációt
- b.) a kiemelt - ebben az esetben előjárószavas – kifejezések működését beszéljük meg
- c.) válasszunk közösen egy kiindulási pontot (pl. iskola épülete) és egy célt (pl. óvoda, bolt, stb.) és közösen állítsuk össze a dialógust
- d.) állítsanak össze a tanulók párban rövid dialógusokat
- e.) lehetőség szerint hallgassunk meg közösen minden párt

- *szókincs gyakorlása, rendszerezése*

*Lehrbuch: Lektion 1/2,5,6,7, 10, 11, Lektion 2/4, 6, 11, Lektion 3/6, 7, 10,12, Lektion 4/5, 6, 11,13, Lektion5/10, 13, 16, 17, 18,19,20, Lektion 6/10,12, 13, 14,15,Lektion 8/4,9
Arbeitsheft: Lektion 1/3,7,11,14, 16, Lektion 2/2,7, 8, 9, Lektion 3/2,3,4, 5,6,7, Lektion 4/3, 7,10, 12, Lektion 5/9, 16, Lektion 6/3,4,5,7,8, 11, 13, 15,16, Lektion 7/1, 2, 3, 10, 11,12, Lektion 8/6,8, 10,13*

Példa:

Lehrbuch: Lektion 3/6
tk. 30/6

A feladat megoldásának lépései:

- a.) a feladat utasítása tartalmazza tulajdonképpen a megoldást is,
- b.) a példa alapján hívjuk fel a tanulók figyelmét a szóképzés és szókincsgyarapítás egyszerű lehetőségére közösen megnevezhetünk
- c.) önállóan képezzék a szavakat
- d.) ellenőrzés
- e.) további lehetőség: állítsák a tanulók abc-sorrendbe a szavakat, gyűjtsenek további sportágakhoz kapcsolódó elnevezéseket

- *hallás utáni párbeszéd feladatok – lsd. fent*

Szövegértés

- *kérdésekre válaszadás*

*Lehrbuch: Lektion 2/2, Lektion 7/9,
Arbeitsheft: Lektion 5/12*

Példa:

Lehrbuch: Lektion 7/9
tk. 78/9

A feladat megoldásának lépései:

- a.) tanulmányozzák a tanulók a két menetjegyet és mondják el, mit tudnak meg az azokon szereplő információkból, pl. Die Fahrkarte kostet 80 Cent. Die Fahrkarte ist eine Schülerkarte für April.

- b.) a kérdésekre a válaszoknak megfelelő mondatok kikeresése a szövegből – lehet önállóan vagy párban
c.) ellenőrzés: egész mondatban válaszoljanak a tanulók a kérdésekre

- *megadott szempont alapján szövegrészeket megkeresni, jegyzetet készíteni*
Lehrbuch: Lektion 3/1,2,11, Lektion 4/1, 15, Lektion 5/1, 5,12,14, Lektion 6/7,
Arbeitsheft: Lektion 1/2, 10, Lektion 7/5,

Példa:

Arbeitsheft Lektion 7/5
munkafüzet 61/5.feladat

A feladat megoldásának lépései:

- a.) a feladat első részében a hiányzó előjárószavakat kell pótolni
- b.) közösen értelmezzük a táblázat által megadott szempontokat
- c.) önállóan keressék meg a tanulók a választ adó mondatot a szövegben és jelöljék azt
vagy
tanulópáronként választanak egy-egy tanulót és kikeresik a hozzá tartozó információkat
- d.) ellenőrzés: lehetőség szerint egész mondatokban mondják vissza a kért információt, pl. Markus fährt mit dem Fahrrad zur Schule.

- *szöveg alapján döntést hozni*
Lehrbuch: Lektion 5/4, Lektion 7/11,

Példa:

Lehrbuch Lektion 5/4
tk. 52/4

A feladat megoldásának lépései:

- a.) olvassák el a tanulók az állításokat, és ha van ismeretlen kifejezés, azt tisztázzuk
- b.) döntsék el az állításokról, egyetértenek-e vagy nem
- c.) ellenőrzés: állítások felolvasása után Wer ist einverstanden? Wer ist nicht einverstanden? kérdések segítségével
- d.) készíthető egy osztálystatisztika az összegyűjtött vélemények alapján, amiről beszélni is lehet, pl. 15 Schüler sind einverstanden. Manche Schüler sind nicht einverstanden.

- *kép – szöveg/szöveg-szöveg párosítása*
Lehrbuch: Lektion 1/1, Lektion 2/1,3, Lektion 3/14, Lektion 4/2, 3,4,7,13, Lektion 5/2,
9, Lektion 6/1,5,6,16, Lektion 7/5,6 7,12, Lektion 8/1, 10,
Arbeitsheft: Lektion 2/8, Lektion 5/11, Lektion 7/9, Lektion 8/5,

Példa:

Lehrbuch: Lektion 7/5
tk. 74/5

A feladat megoldásának lépései:

- a.) a tanulók olvassák el a képleírásokat, ha van ismeretlen szó vagy kifejezés, azt tisztázzuk

- b.) a szövegek és fotók párosítása – a szövegben keressék meg azokat a szavakat vagy kifejezéseket, amelyek alapján eldönthető, melyik kép tartozik hozzá, pl. Reflektoren und Licht, Zebrastreifen
- c.) ellenőrzés

- *szöveg alapján rajzolás*
Arbeitsheft: Lektion 5/10

Példa:

Arbeitsheft 5/10
mkf 46/10

A feladat megoldásának lépései:

- a.) keressék ki a tanulók azt a szövegrészt, ahol megtudják a szükséges információkat (Affen, Schnecke, Wurm, Maus, Rollmops)
- b.) a megnevezett állatokat rajzolják le a tanulók
- c.) kreatív feladat: ők maguk is kitalálhatnak további állatokat a @ jelhez

Szövegalkotás

Szóbeli és írásbeli szövegalkotásra egyaránt találhatóak feladatok a tankönyvben és a munkafüzetben. Fontos szabály, hogy az ilyen jellegű feladatokat mindig előzze meg a példák bemutatása, elemzése. Mivel a szövegalkotás fontos eleme a nyelvtani szabályok helyes alkalmazása, itt kapnak helyet a nyelvtan tartalmú feladattípusok. A nyelvtani szabályok bagollyal jelzett színesen kiemelt mezőkben találhatóak. A nyelvtani fogalmak magyar és német nyelven egyaránt megnevezi a tankönyv, a hozzá kapcsolódó magyarázat magyar nyelvű. Minden szabályhoz található példamondat, amely a leírt nyelvtan használatát mutatja be. A nyelvtani szabályok megfogalmazását minden esetben számos példa előzi meg, vagyis a szabályleírást megelőző feladatok megoldásakor a tanulók maguk is rájöhetnek a szabályra.

- *mondatalkotás*
Lehrbuch: Lektion 2/5,
Arbeitsheft: Lektion 1/4, 5, 6,8,

Példa:

Lehrbuch Lektion 2/5
tk. 20/5

A feladat megoldásának lépései:

- a.) tisztázzuk, hogy minden szó jelentése ismert-e
- b.) hívjuk fel a tanulók figyelmét a szavak sorrendjének megtartására
- c.) képezzenek a tanulók mondatokat – néhányat közösen, 5 mondatot írjanak le a füzetükbe
- d.) további lehetőség: Adjuk meg a mondat alanyának „Die Krankenschwester”, Der/die Kranke” szavakat, egészítsék ki a tanulók a mondat második és harmadik helyén álló szavakat, majd alkossanak további mondatokat

- *megadott minta alapján szövegalkotás*
Lehrbuch: Lektion 1/8, Lektion 2/12, Lektion 3/3, Lektion 5/7, 11, 15, Lektion 6/9, Lektion 8/5,
Arbeitsheft: Lektion 2/13, 14, Lektion 4/11, Lektion 5/5, 6, 8, Lektion 6/10, Lektion 8/7, 11, 12

Példa:

Lehrbuch: Lektion 8/5
tankönyv 86/5

A feladat megoldásának lépései:

- olvassák át a tanulók a lecke előző feladataiban a hirdetéseket
- közösen gyűjtsük össze a lakóhely nevezetességeit, látnivalóit
- csoportmunkában egy-egy látnivalóhoz lehet információkat írni
- párban/önállóan írjanak hirdetést
- ellenőrzés: egy-egy tanuló olvassa fel a hirdetést
- kreatív feladat: 5. feladat

- *hiányos szöveg kiegészítése*
Lehrbuch: Lektion 2/9,
Arbeitsheft: Lektion 4/2, Lektion 6/9,

Példa:

Arbeitsheft: Lektion 6/9
munkafüzet 54/9

A feladat megoldásának lépései:

- a tankönyvben 7. feladatában szereplő levél a minta
- a tanulók önállóan írják be a szövegekbe az odaillő szavakat, kifejezéseket
- ellenőrzés

- *szövegalkotás megadott szókinccsel*
Lehrbuch: Lektion 1/9, Lektion 2/7, Lektion 3/14,
Arbeitsheft: Lektion 1/6, 9, 12, Lektion 2/11, 12, 13, Lektion 3/9, Lektion 7/8

Példa:

Lehrbuch: Lektion 1/9
tk. 12/9 feladat

A feladat megoldásának lépései:

- emlékeztetőül a tankönyv 1, 4, 6, 7 feladatait nézzék meg a tanulók és jegyzeteljék ki a feladat megoldásához számukra szükségesnek ítélt szavakat, kifejezéseket
- adjuk meg a szöveg terjedelmét (kb. hány szóból vagy hány mondatból álljon)
- a tanulók önállóan oldják meg a feladatot
- ellenőrzés: olvassák fel a tanulók az általuk írt szövegeket – a többiek készíthetnek jegyzeteket: mi helyes, mi helytelen az időjárás jelentésekben

- *nyelvtan*
Lehrbuch: Lektion 5/6, Lektion 7/3, Lektion 8/2, 3,
Arbeitsheft: Lektion 4/5, 6, Lektion 5/2, 3, 4, 7, Lektion 8/2, 3,

Példa:

Arbeitsheft: Lektion 8/3
munkafüzet 70/3

A feladat megoldásának lépései:

- a.) a tankönyv 1. és 2. feladatában már megjelenik a melléknév erős ragozása, amelyből kiderül, hogy a főnevek névelője fontos szerepet játszik – hívjuk fel a tanulók figyelmét
- b.) segítségképpen megnevezhetjük a feladatban szereplő főnevek névelőjét, tisztázzuk az esetet
- c.) a feladat megoldása önállóan
- d.) ellenőrzés

Csoportos feladatok

Minden tankönyvi fejezet tartalmaz egy vagy több csoportos feladatot, melyek játékok, kreatív feladatok lehetnek. Fő szempont legyen, hogy minden tanuló vegyen részt a feladatok megoldásában. Igyekezzünk tanulóinkat arra ösztönözni, hogy a megoldás közben is a német nyelvet használják.

- *játékok*
Lehrbuch: Lektion 1/3,

Példa:

Lehrbuch 1/3
tk. 9/3

A feladat megoldásának lépései:

- a.) lehetőség szerint minden tanuló különböző kártyát rajzoljon: ezt megoldhatjuk úgy is, hogy előre megírt szó-kártyákat húznak, amelyekeken rövid mondatok szerepelnek, pl. Es regnet. Die Sonne scheint.
- b.) a kártyákat helyezték el az asztalon fejjel lefelé, majd az első tanuló húz belőle és egy általa kijelölt tanulót kérdez. A válasz után láncjátékban folytatják a játékot.

- *kreatív feladatok*
Lehrbuch: Lektion 1/14, Lektion 2/13, Lektion 4/12, 14, Lektion 6/17, Lektion 7/4, Lektion 8/14
Arbeitsheft: Lektion 1/17, 1/14, Lektion 3/13, Lektion 4/4, Lektion 5/15, Lektion 6/17,

Példa:

Lehrbuch: Lektion 4/14
tk. 46. oldal 14. feladat

A feladat megoldásának lépései:

- a.) előzetes feladatként kérjük meg a tanulókat, hogy válasszanak egy – számukra fontos, érdekes stb. – magyarországi látnivalót, arról hozzanak képet és néhány mondatot írjanak róla
- b.) a tanulók mutassák be szóban az általuk kiválasztott látnivalót és helyezték el az előre megrajzolt térképre

Internetes feladatok

Minden tankönyvi fejezet tartalmaz olyan feladatot, amely az internet használatára ösztönöz. Az adott témakörhöz kapcsolódóan kell a tanulóknak új vagy további információkat gyűjteni, megnevezett tartalmakat keresni. A feladatok egy részében konkrét internet – oldalakat ad meg a könyv, máshol viszont csak a keresendő tartalmat nevezi meg. Ilyenkor szükség szerint adjunk tanulóinknak további segítséget. A feladatok megoldása előtt célszerű a pedagógusnak is a kért tartalomra rákeresnie, így fel tud készülni a segítségadásra, esetleg további lépéseket is javasolhat tanulóinak számára. E feladatok egyaránt megoldhatók tanórai keretek között és otthon, házi feladatként. Az ellenőrzés és a feladatok megbeszélése azonban sosem maradhat el!

TANMENETJAVASLAT

Monat	Woche	St.	Wir lernen Deutsch 7 Lehrstoff - Lehrbuch	Aufgaben im LB	Aufgaben im AH	Grammatik
September	1	1	Lektion 1 – Es geht um das Wetter Vorübungen	7/1,2		
		2	Sommer ade! - Wetterberichte	8/B 8/1 9/4	6/1-2 7/3	
		3	Wetterwörter - Wetterberichte - Himmelsrichtungen - Lieblingswetter, Lieblingsjahreszeit	11/6 12/7 13/10-11 14/13	10/9-10 11/11	Zeitangaben: Zeitraum und Zeitpunkt
	2	4	Wetterberichte - Wechselspiel - Bilder/Landkarten beschreiben	12/8-9 13/12	11/12 12/13	
		5	Was machen wir bei verschiedenen Wetterlagen? - Spiel mit Wetterkarten - Freizeitbeschäftigungen	9/2-3 10/5	7/4-5 8/6-7 9/8	Die unterordnende Konjunktionen „wenn“ und „weil“
		6	Wie oft machst du ...? - Wie oft regnet es? - Umfrage in der Klasse		13/14-15 14/16	
	3	7	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	14/C	14/17	
		8	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)	14/14	14	
		9	Leseverstehen Vom Himmel fällt der Regen (LB) Die Beaufort-Skala (AH)	15/1-3	15/1-3	

	4	10	Zusammenfassung, Übung	16/1-4	16/1-4	
		11	Themenabschluss			
		12	Lektion 2 Gesundheit ist Hauptsache Vorübungen	17/1-2		
Oktober	5	13	Nur nicht krank sein - So kannst du krank werden! - Krankheiten erkennen	18/1 19/3 20/4	17/1	
		14	Beim Arzt - Gespräche beim Arzt - Wechselspiel	18/2	18/3 19/4	Das Modalverb „sollen“
		15	Was soll man bei verschiedenen Krankheiten machen? - Ratschläge	20/6 21/7	17/2	Präpositionen „gegen“ und „bei“
	6	16	Im Sprechzimmer - Was macht der Arzt? - Im Wartezimmer	20/5 21/8 21/9	19/5 20/6-8 21/9	Die Konjunktion „dass“
		17	Krank sein - Berichte erzählen und schreiben - den Mitschülern helfen	22/10 23/11-12	21/10-11 22/12	
		18	Leserbrief - einen Leserbrief beantworten		22/13-14	
	7	19	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	24/C		
		20	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)		23	
		21	Leseverstehen Das Schwimmbad ist für alle (LB) Volkmedizinische Heilmethoden (AH)	25/1-3	24/1	
	8	22	Zusammenfassung, Übung	26/1-4	25/1-4	
		23	Themenabschluss			
		24	Lektion 3 Sport macht Spaß Vorübungen	27/1-3		

November	9	25	Sport macht mir Spaß - Was ist wichtig an Sport? - Warum ist Sport wichtig?	28/1-2 29/3 31/7	26/1-3 27/4 28/5-6	Substantive und Artikel
		26	Gespräche über Sport - Welche Sportarten treibst du? - Wo treibst du Sport?	29/4 30/5-6	28/7	
		27	Gespräche über Sport - Wechselspiel - Umfrage		30/10-11	
	10	28	Sport in der Familie - Berichte der Familienmitglieder	32/8 33/9-10		
		29	Meinungen über den Sport - mit Meinungen einverstanden sein - über Statistik sprechen - Extremsport	33/11-13 34/14	29/8-9 31/12	
		30	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	34/C	31/13	
	11	31	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)		31	
		32	Leseverstehen Deutsches Sport-TOTO (LB) Die Geschichte der Olympische Spiele (AH)	35	32/1-4	
		33	Zusammenfassung, Übung	36/1-5	33/1-4	
	12	34	Themenabschluss			
		35	Lektion 4 Ungarn Vorübungen	37/1-3		
		36	Macht ihr schon Pläne für den Klassenausflug? - Sehenswürdigkeiten in Ungarn - Reisebericht	38/1	34/1	
Dezember	13	37	Ungarn vorstellen - Sehenswürdigkeiten mit Eigenschaften	38/1 39/2	34/2	Die schwache Adjektivdeklination
		38	Budapest	40/3	37/10	

			- Informationen über die Sehenswürdigkeiten	41/4		
		39	Ein Land vorstellen	42/5-6 43/7	35/3-5 36/6	Fragen zur Adjektivdeklination
	14	40	Im Reisebüro - Programmangebot - Anmelden zu einem Programm - Was möchtest du dir ansehen?	43/8 44/9-11	37/8-9	
		41	Verschiedene Länder – verschiedene Wohnanlagen - Obdachlosen	45/13 46/15	36/7 38/11-12	
		42	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	46/C		
	15	43	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)	45/12	38	
		44	Leseverstehen Über die Reise nach Ungarn(LB) Anekdoten über Franz Liszt (AH)	47/1-2	39-40/1-4	
		45	Wir feiern Feste – Advent und Weihnachten	94-95		
Januar	16	46	Leseverstehen Übe die Reise nach Ungarn (LB) Anekdoten über Franz Liszt (AH)	47/1-2	39/1 40/2-4	
		47	Zusammenfassung, Übung	48/1-4	41/1-4	
		48	Themenabschluss			
	17	49	Wiederholung			
		50	Wiederholung			
		51	Wiederholung			
	18	52	Wiederholung			
		53	Wiederholung			
		54	Wiederholung			

	19	55	Lektion 5 Freunde sind immer wichtig Vorübungen	49/1-2		
		56	Freundschaft ist super! - Erwartungen - Wann sind Freunde wichtig?	50/B 50/1 51/2-3 52/4	42/1	
		57	Freundschaftsanzeigen - Anzeigen lesen und schreiben	52/5 53/6 54/7	42/2 43/3-4	Die gemischte Adjektivdeklination
Februar	20	58	Wir suchen Freunde - Antwort auf eine Anzeige - E-Mail schreiben	54/8-9 55/10-11 55/12 56/13	44/7 45/8	Fragen zur Adjektivdeklination
		59	E-Mail schreiben - Netiquette/Chatiquette - Das Zeichen @	56/14-15 56/16 57/17	45/9 46/10	
		60	Computerbenutzung - englische Wörter - Teile eines Computers	57/18-19	46/11 47/12-13 48/16	
	21	61	Wir feiern Feste - Fasching	96		
		62	Internetbenutzung - Was alles kann man im Internet machen? - Umfrage	57/20	48/14-15	
		63	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	58/C		
	22	64	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)		48	
		65	Leseverstehen Freundinnen? (LB) Richtig suchen im Internet (AH)	59/1-4	49/1-3	
		66	Zusammenfassung, Übung	60/1-4	50/1-4	

	23	67	Themenabschluss			
		68	Lektion 6 Brief oder Anruf? Vorübungen	61/1-4		
		69	Immer nur Handy? - Was alles macht man mit einem Handy?	61/B	51/1	
März	24	70	Briefe schreiben und aufgeben - Briefe - Gespräche in der Post	62/1-2	51/2	Indirekte Fragesätze
		71	In der Post - Nachfragen - Situationsspiele	63/3-4	52/3-4 53/5-6	
		72	Der Brief - einen Briefumschlag adressieren - Unterschiede - Briefformel	63/5 64/6-7	53/7-8 54/9	
	25	73	Briefschreiben	65/7 65/9	54/10 55/11	
		74	Telefongespräche - Begrüßung und Abschied - Handy oder Telefon	65/8 65/10-11 66/12-13	55/12-14	
		75	Benutzung eines Handys - Menü - was alles kann man mit einem Handy machen? - Abkürzungen, Smileys	67/14-16	56/15-16	
	26	76	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	68/C	56=17	
		77	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)	68/17	56	
		78	Leseverstehen Die ersten Briefmarken der Welt (LB) Alexander Graham Bell(AH)	69/1-3	57/1-2	

	27	79	Zusammenfassung, Übung	70/1-4	58/1-4	
		80	Themenabschluss			
		81	Lektion 7 Achtung, Verkehr! Vorübungen	71/1-2		
April	28	82	Fahren oder gehen in die Schule? - Wie gehst du in die Schule	72/B	59/1-3	
		83	Mein Schulweg - Stadtplan benutzen - nach bestimmten Gebäuden fragen	72/1 73/2	60/4	Präpositionen mit Dativ
		84	Den Schulweg beschreiben - Berichte über den Schulweg - Wie gehst du in die Schule? - Wechselspiel - Umfrage	74/3-5	61/5 62/6-8	
	29	85	Regeln im Verkehr - Regeln für Fahrräder - Verkehrsschilder - Verkehrssituationen	75/6 76/7-8	63/9-10	
		86	Fahren mit dem Bus und Zug - Gespräche - Fahrkarten kaufen - Fahrplan	78/9-10 79/11	64/11	
		87	Wir feiern Feste - Ostern			
	30	88	Reiseziele - nach einem Fahrt sich erkundigen - Wie muss man sich im Verkehr benehmen?	79/12	65/12	
		89	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	80/C		
		90	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)		65	
	31	91	Leseverstehen	81/1-3	67/1-4	

			Lustige Gedichte zum Fahren (LB) Der Unfall (AH)			
		92	Zusammenfassung, Übung	82/1-5	69/1-2	
		93	Themenabschluss			
Mai	32	94	Lektion 8 endlich Urlaub! Vorübungen	83		
		95	Ich kann die Sommerferien kaum erwarten! - Was wirst du in den Sommerferien machen? - Urlaubsmöglichkeiten in Reisekatalogen	83/B 84/1	69/1	
		96	Urlaubsanzeigen - Anzeigen in Reisebüroprospekten	85/2-3	69/2 70/3	Die starke Adjektivdeklination
	33	97	Urlaub - Was wirst du machen? - Wohin fährt man gerne? Warum? - Im Reisebüro - Reisevorbereitungen	86/4-5 87/6-8 88/9	70/4	Fragen zur Adjektivdeklination Das Futur
		98	Unterkunftsmöglichkeiten - verschiedene Unterkunftsmöglichkeiten - Anzeigen und Abkürzungen	88/10	71/5 72/6-7 73/9	
		99	Fliegen - Flugticket kaufen - Reisefieber	89/11-12	73/10 74/11	
	34	100	Sommerpläne - Umfrage - einen Brief schreiben	89/13	74/12 76/13	
		101	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (LB)	90/C		
		102	Übungen zum Wortschatz und Grammatik Landeskunde (AH)		76	
	35	103	Leseverstehen Hurra! – Ferien! (LB)	91/1-3	77/1-2	

			Christoph Kolumbus(AH)			
		104	Zusammenfassung, Übung	92/1-4	78/1-3	
		105	Themenabschluss			
Juni	36	106	Wiederholung			
		107	Wiederholung			
		108	Wiederholung			
	37	109	Wiederholung			
		110	Wiederholung			
		111	Wiederholung			
		111	Wiederholung			